

Biskop Atle Sommerfeldt:

PREKEN INNVIELSE/VIGSLING AV SMIA FLERBRUKSHUS I DRØBAK

17. søndag i treenighetstiden, 11.september 2016

Mark 5,35-43

I dag markeres det over store deler av verden at det er 15 år siden terrorangrepene mot USA i 2001. En ekstrem ideologi slapp løs dødskrefter mot det de oppfattet som symboler på Vesten og USAs maktsentra. Men for oss her i dag er det en annen dato som minner oss om den samme virkeligheten.

4. juni 1994 ble dødskreftene sluppet løs i Frogn. Kirken brant fordi en gruppe personer ville markere at kirkens budskap og verdier måtte bekjempes og fjernes fra bygdene i her i Follo. Kirkebyggene så de som det fremste symbolet i lokalsamfunnet for troen på kjærlighetens og tilgivelsens Gud. De var stolte av å være motsatsen til dette symbolet og kalle seg hedninger, satanister og rasister.

Med sin forkynnelse av verdier som barmhjertighet, fred og rettferdighet for alle mennesker uavhengig av kjønn, etnisk gruppe eller sosial status fremmet kirkene nestekjærlighet, menneskeverd og godhet. Det mente terroristene ødela mennesker og lokalsamfunn.

Dette var ingen liten bevegelse i Norge på 1990-tallet, selv om ideologien deres var marginal. Omkring 30 kirker ble påtønt på 1990-tallet, og halvparten brant ned. Folk i Afrika og den økumeniske bevegelse ba for kirken i Norge i hennes trengselstid. Den enkelte terrorist hadde ofte uklare og til dels forvirrede begrunnelser for sine handlinger, og var ofte manipulert og forført av enkelte sterke ledere. Men de var i stand til å utføre symbolhandlinger som var tydelig nok i sitt verdisyn og anti-religiøse budskap.

Befolkningens reaksjon på brannen viste at terroristenes analyse av kirkebyggenes betydning var riktig. Kirkebygget i Frogn, og kirkebyggene i de andre lokalsamfunnene brannene herjet, var symboler som uttrykte det store flertallets tilhørighet til godhetens verdier, slekters gang og håpet til Gud om at en annen virkelighet enn død og urett er mulig, i glimt i hverdagen, en dag fullt realisert i Guds nyskapelse.

Det tok bare fem år å gjenreise kirkebygget på det gamle kirkestedet – et lite, men vakkert, høyreist og velfungerende rom til bruk i sorg og glede, i dannelselse og fellesskapsutvikling.

I dag står vi omsider ved innvielse og vigsling av gjenoppbyggingens andre trinn. Et storslått monumentalbygg midt i det pulserende hverdagslivet er reist som nok en protest mot brannstifternes visjoner og ideer. 4. juni 1994 kunne en tenke at hedenskapet og dødskreftene hadde fått siste ordet i Frogn. I dag kan vi feire at slik ble det ikke. For oss vil ikke 11. september være terrorens dag, men dagen da terrorens prosjekt ble endelig gravlagt og en ny virkelighet reiste seg.

Fortellingen vi hørte om Jesus i dag viser oss at Jesus er tilstede der folk lever og virker, og der døden og dødskreftene herjer. Jesus var utendørs, ved bredden til Genesaretsjøen da han brøt opp fra viktige samtaler med folk og gikk hjem til den 12-årige jenta som folk sa var død. Jesus var ikke bundet til verken tempel eller synagoge. Han møtte mennesker med sin helbredende livskraft der de var og der livskampen utspant seg i deres liv. Da Jesus slapp Gudsrikets kjærlighetskrefter løs i synagogeforstanderen Jairus sitt hus, brakte han oppstandelseskreftene ut dit folks dagligliv utspant seg.

Dette flerbrukshuset står i denne tradisjonen. Midt i lokalsamfunnets yrende liv finnes dette stedet der mennesker kan koble seg til kjærlighetens, godhetens og oppstandelsens livskraft. Her skal mennesker kunne feire at midt i sorgen og tapet lever og forkynnes håpet om at Gud har siste ordet og ingen ting av det vi erfarer kan rive oss ut av Guds kjærlighet i Jesus Kristus.

I dette perspektivet er Smia Flerbrukshus et stort torg. Her kommer det til å yre av liv og kreativitet. Her vil dødskrefter, fremmedfrykt og kynisme bli overvunnet hver eneste dag av de mange møteplassene, aktivitetene og arrangementene dette huset vil romme. Naturens under vitner om Guds skaperkraft og tilstedeværelse hele tiden. Kulturen og dens mangfoldige uttrykk forteller om de enestående ressursene Gud legger ned i hvert eneste menneske og som viser oss at hver av oss bærer med seg Guds bilde, gitt oss fra Skaperens hånd. Fortellingene om hvordan vår bearbeiding av natur til kulturuttrykk reiser opp mennesker som er nedtrykt av mangel på livskraft er mange. Kirkebrannens dødskrefter overvinnes derfor hver dag av livskraft i dette huset.

På et slikt torg skapes det nye fellesskap og gamle relasjoner forsterkes. Disse fellesskapene på tvers driver oss ut av våre fastlåste og innelukkede bokser og skaper møter med andre og de andre. Slike fellesskap er helt nødvendig for overlevelse og oppreising for lokalsamfunn. I en tid med store endringer, tidsklemmer og stort forbrukspress, vil et slikt torg som utvikles her kunne hindre ekskludering og ekstremisme.

Jesus ønsket ikke at helbredelsen av datteren til Jairus skulle fortelles videre. Oppreisningen av henne var ikke ment å gi folk inntrykk av at døden er borte bare troen er sterk nok. Døden var og er og vil være en av menneskenes fundamentale livsbetingelser. Fortsatt er det slik at det vi vet om livene våre er at vi er født og skal dø.

For Jesus er handlingen den gangen et tegn fra fremtiden som kommer til oss. Det er et tegn på at Guds fremtid overskrider naturens orden om fødsel og død. Guds fremtid kom til menneskeheten da Jesus møtte sine venner som korsfestet og oppstanden i hjemmet, på arbeidsplassen og i deres vandring på støvete veier. Men perspektivet er enda lenger. Oppreisningen av jenta er et tegn på den store fremtid Gud kommer til oss med. Den dagen da Gudsrikets virkelighet blir vår alles erfaring, fullt og helt og ikke lenger stykkevis og delt.

Slik det i tidligere tider ble bygget hellige rom som en del av torget, inneholder også dette torget et hellig rom. I dette rommet som nå vigsles til kirkebygg, kommer den korsfestede og oppstandne til mennesker i Ord og sakrament. Guds fremtid er tilstede på torget i synlige tegn. I dette rommet skal det gis plass og ro til å kjenne og feire at Gud kommer til oss og gir oss mulighet til å smake og kjenne oppstandelsens fremtid. På alteret står et nakent kors –

oppstandelseskors, støpt i sølv samlet inn blant befolkningen her i Frogn. I dette koret forenes Guds virkelighet med menneskers skapertvang og ressurser.

I altertavlen i rommet som vigsles i dag til et hellig rom, trer en menneskeskikkelse og det tomme koret frem for oss når Guds lys i solens stråler møter menneskets kulturuttrykk i plastmaterialet. Jesus Kristus, sann Gud og sant mennesket i ett, forener himmel og jord, menneskets kulturarbeid og Guds skaperlys.

Alt som er ære verd vitner om skaperens kjærlighet og livsgaver, sier Paulus. Men døden overvinner bare ved den kamp og seier Jesus vant for oss på koret og i sin oppstandelse. Han tilbyr seg til å delta i vår kamp mot død og ødeleggelse, og inviterer oss til å bli med ham inn i Guds fremtid. I koret, dåpens vann og nattverdens brød og vin kan vi se og smake og få glimt av den himmelske herlighet, her, i dette huset og i dette hellige rommet.

Gud går her på jorden og er ikke lukket inne i hellige rom slik Jesus viste oss da han gikk hjem til Jairus sitt hus. Gud trenger ikke hellige rom. Men vi trenger dem. Vi trenger rom der vi kan feire storslått og i stillhet at Gud er midt i blant oss, steder der vi uten sensur eller foreskrevne manus kan komme med hele livet vårt og kjenne i kropp og sjel at Gud i Jesus Kristus ledsager oss og tar oss ved hånd og reiser opp av fordervelsen og fortvilelsens hengemyr.

Et slikt rom vigsler vi i dag, og vi innvier en storslått festsal for våre store anledninger der vi som mangfoldig Gudsfolk kan få feire oppstandelsens kraft og gi mennesker på torget mulighet til å se glimt av himmel på jord.

Hva er da mer naturlig enn at vi reiser oss og bekjenner vår hellige og felleskirkelige tro: